

Notice

Date: Monday, 14/11/2022

It is hereby informed to the students of M.Sc. – I and II, that First Term Internal Evaluation Examination is scheduled between 28th to 29th November 2022 in the Department of Physics.

Instructions:

- 1) Nature of question paper for M.Sc. – I: 05 MCQ's (05 Marks), 01 Short Answer Questions (05 Marks), 01 Long Answer Questions (10 Marks)
- 2) Nature of question paper for M.Sc. – II: 05 MCQ's (05 Marks), 01 Short Answer Questions (05 Marks), 01 Long Answer Questions (10 Marks)
- 3) Students should present before 15 minutes of the examination.
- 4) Answer sheets will be provided by the Department.
- 5) Strictly mention the Full Name and Roll number on Answer Sheet correctly.
- 6) All students should remain present for the Internal Examination as the examination will not be conducted afterwards in any case.

Sr. No.	Date	Class	Name of the Paper	Time
01	28/11/2022	M. Sc. – I	(01) Mathematical Physics	12 – 01 PM
			(02) Classical Mechanics	02 – 03 PM
02	28/11/2022	M. Sc. – II	(01) Nuclear and Particle Physics	12 – 01 PM
			(02) Thin Film Deposition and other Techniques	02 – 03 PM
03	29/11/2022	M. Sc. – I	(01) Quantum Mechanics I	12 – 01 PM
			(02) Condensed matter Physics	02 – 03 PM
04	29/11/202	M. Sc. – II	(01) Solid State Physics – 01	12 – 01 PM
			(02) Solid State Physics – 02	02 – 03 PM

Coordinator

HOD, Physics
Head of the
Department of Physics
Vivekanand College, Kolhapur

"Dissemination of Education for Knowledge, Science and Culture"
-Sri Chhannabai Dr. Rajaji Sahasrabudhe

Sri Swami Vivekanand Shiksha Sanstha's

Vivekanand College (Autonomous) Kolhapur

Department of Physics

M.Sc. I Internal Examination, May-2022

Attendance Sheet

Date: **Mathematical Physics**
Time: 12.00-1.00 p.m.

Roll. No.	Name of Candidate	Sign
1331	Ahiwale Snehal Nitin	
1332	Biradar Anand Nagappa	
1333	Jarkoli Smith Kallappa	
1334	Kavtagi Shivraj C.	
1335	Mithari Shweta Sarder	
1336	Randive Rajshree Mahesh	
1337	Sagar Shivani Dattaraj	
1338	Chuhan Aditi S.	
1339	Shirke Pranali Pradip	
1340	Shirodkar Shubham R.	
1341	Todkar Dnyaneshwari Pandit	

20
20

08391

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Practical Examination in Mathematical Physics

at the M.Sc-J Internal Examination 2020-21 Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक (Candidate's Seat No.) 1615 विभाग (Section)

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापरबाबत तुम्हांला काही माहीत नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहकार्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युतप्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन नीट पाहून घेऊन संबंधित क्रमाधी नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविलेले आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोष्टकवजा तकत्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुस्पष्टपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात सज्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you.
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

Q1	
1	Eigen vector
2	characteristic equation
3	Singular Matrix

Section	Q. No.																		
	Marks																		

प्र. क्र.

4) Commutative

Q. No.

5) Hermitian matrix.

Q 3. Cayley - Hamiltonian Theorem:-

Statement:- Every square matrix satisfies its own characteristic equation.

$$|A - \lambda I| = (-1)^n (\lambda^n + a_1 \lambda^{n-1} + a_2 \lambda^{n-2} + \dots + a_n)$$

be the characteristic polynomial of $n \times n$ matrix $A = (a_{ij})$ then the matrix equation

$$X^n + a_1 X^{n-1} + a_2 X^{n-2} + \dots + a_n I = 0$$

$$A^n + a_1 A^{n-1} + a_2 A^{n-2} + \dots + a_n I = 0$$

Proof:- since the elements of $A - \lambda I$ are at most of the first degree in λ , the elements of $\text{adj}(A - \lambda I)$ are at most degree $(n-1)$ in λ .

$$\text{Adj}(A - \lambda I) = B_0 \lambda^{n-1} + B_1 \lambda^{n-2} + \dots + B_{n-1}$$

where B_0, B_1, \dots, B_{n-1} are $n \times n$ matrices, their elements being polynomial in λ .

$$(A - \lambda I) \text{Adj}(A - \lambda I) = |A - \lambda I| I$$

$$(A - \lambda I) (B_0 \lambda^{n-1} + B_1 \lambda^{n-2} + \dots + B_{n-1}) = (-1)^n (\lambda^n + a_1 \lambda^{n-1} + a_2 \lambda^{n-2} + \dots + a_n) I$$

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.

Q. No.

Equating coefficients of like powers of λ on both sides,

$$-IB_0 = (-1)^n I$$

$$AB_0 - IB_1 = (-1)^n I a_1$$

$$AB_1 - IB_2 = (-1)^n a_2 I$$

$$AB_{n-1} = (-1)^n a_n I$$

$$\text{Thus, } A^n + a_1 A^{n-1} + \dots + a_n I = 0.$$

Thus if A is square matrix and if

$$\lambda^3 - 2\lambda^2 + 3\lambda - 4 = 0 \quad \text{--- (1)}$$

be its characteristic equation, then according to Cayley Hamilton Theorem eqⁿ (1) is satisfied by A .

$$A^3 - 2A^2 + 3A - 4 = 0.$$

~~we find its A^{-1}~~

Section	Q. No.													
	Marks													

प्र. क्र.

2

Q. No.

$$1) \quad A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$|A - \lambda I| = 0$$

$$\begin{vmatrix} 2-\lambda & 1 & 1 \\ 0 & 1-\lambda & 0 \\ 1 & 1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$= (2-\lambda)[(1-\lambda)(2-\lambda) - 0] - 1[0] + 1[0 - (1-\lambda)]$$

$$= (2-\lambda)[2-\lambda-2\lambda+\lambda^2] + (1-\lambda)$$

$$(2-\lambda)[2-3\lambda+\lambda^2] - (1-\lambda)$$

$$4 - 6\lambda + 2\lambda^2 - 3\lambda + 3\lambda^2 - \lambda^3 - (1-\lambda)$$

$$-\lambda^3 + 5\lambda^2 - 9\lambda + 3 = 0$$

$$\lambda^3 - 5\lambda^2 + 7\lambda - 3 = 0$$

08392

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Practical Examination in _____

at the _____

Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक
(Candidate's Seat No.)

1615

विभाग
(Section)

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही माहित नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युत्प्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोष्टकवजा तक्त्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you.
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

$$\lambda^3 - 5\lambda^2 + 7\lambda + 3I = 0$$

$$A^3 - 5A^2 + 7A + 3I = 0$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

Section	Q. No.													
	Marks													

$$A^2 = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 4+0+1 & 2+1+1 & 2+0+2 \\ 0+0+0 & 0+1+0 & 0+0+0 \\ 2+0+2 & 1+1+2 & 1+0+4 \end{bmatrix}$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 5 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 4 & 5 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 5 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 10+0+4 & 5+4+4 & 5+0+8 \\ 0+0+0 & 0+1+0 & 0+0+0 \\ 8+0+5 & 4+4+5 & 4+0+10 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 14 & 13 & 13 \\ 0 & 1 & 0 \\ 13 & 13 & 14 \end{bmatrix}$$

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.

$$A^3 - 5A^2 + 7A + 3 = 0$$

Q. No.

14	13	13		5	4	4		2	1	1
0	1	0	-5	0	1	0	+7	0	1	0
13	13	14		4	4	5		1	1	2

$$\begin{bmatrix} 100 \\ 010 \\ 001 \end{bmatrix} + 3 = 0$$

14	13	13		25	20	20		14	7	7		3	0	0
0	1	0	-	0	5	0	+	8	7	0	+	0	0	0
13	13	14		20	20	25		7	7	14		0	0	3

$$\begin{bmatrix} 300 \\ 030 \\ 003 \end{bmatrix} = 0$$

-11	-7	-7		17	7	7				
0	-4	0	+	0	10	0	=0			
-7	-7	-11		7	7	17				

6	0	0								
0	6	0	-6							
0	0	6								

10

20
20

08393

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Practical Examination in

Mathematical Physics

at the

M.S.-I

Internal Examination

2022-23

Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक

(Candidate's Seat No.)

1604

विभाग

(Section)

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापरबाबत तुम्हांला काही माहीत नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युत्प्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुढिलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आटोचकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोटकवज्र तक्त्यात भरवी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संचयावयवक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहू.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पळण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you.
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(देखून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

Q1.

i)

Eigen vector

ii)

characteristic equation

iii)

singular matrix

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. नं. 4) commutative

Q. No.

5) Hermitian

~~Q1~~

Q2

$$1) A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$|A - \lambda I| = 0$$

$$\begin{vmatrix} 2-\lambda & 1 & 1 \\ 0 & 1-\lambda & 0 \\ 1 & 1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$(2-\lambda)[(1-\lambda)(2-\lambda) - 0] - 1[0 - 0] +$$

$$1[0 - (1-\lambda)] = 0$$

$$(2-\lambda)[2-\lambda-2\lambda+\lambda^2] - (1-\lambda) = 0$$

$$4 - 2\lambda + 2\lambda^2 - 2\lambda + 3\lambda^2 - \lambda^3 - 1 + \lambda = 0$$

$$-\lambda^3 + 5\lambda^2 - 7\lambda + 3 = 0$$

$$\lambda^3 - 5\lambda^2 + 7\lambda - 3 = 0$$

(Continued in supplement)

Section	Q. No.																		
	Marks																		

Q. No.

3

Cayley - Hamilton Theorem :-

Every square matrix satisfies its own characteristic equation.

$$\text{If } |A - \lambda I| = (-1)^n (\lambda^n + a_1 \lambda^{n-1} + a_2 \lambda^{n-2} + \dots + a_n)$$

be the characteristic polynomial of $n \times n$ matrix $A = (a_{ij})$ then the matrix equation

$$X^n + a_1 X^{n-1} + a_2 X^{n-2} + \dots + a_n I = 0$$

$$A^n + a_1 A^{n-1} + a_2 A^{n-2} + \dots + a_n I = 0$$

Since the elements of $A - \lambda I$ are at most of the first degree in λ , the elements of $\text{adj}(A - \lambda I)$ are at most degree $(n-1)$ in λ .

$\text{Adj}(A - \lambda I) = B_0 \lambda^{n-1} + B_1 \lambda^{n-2} + \dots$ then where, B_0, B_1, \dots, B_{n-1} are $n \times n$ matrices, their elements being polynomial in λ .

$$(A - \lambda I) \text{adj}(A - \lambda I) = |A - \lambda I| I$$

$$(A - \lambda I) (B_0 \lambda^{n-1} + B_1 \lambda^{n-2} + \dots + B_{n-1}) = (-1)^n (\lambda^n + a_1 \lambda^{n-1} + \dots + a_n) I$$

Equating coefficients of the power λ on both sides we have

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.

$$-IB_0 = (-1)^n I$$

Q. No.

$$AB_0 - IB_1 = (-1)^n J a_1$$

$$AB_1 - IB_2 = (-1)^n a_1 I$$

$$\vdots$$

$$AB_{n-1} = (-1)^n a_n I$$

Thus,

$$A^n + a_1 A^{n-1} + \dots + a_n I = 0$$

If A is square matrix then

$$A^3 - 2A^2 + 3A - 4 = 0 \text{ be its characteristic equation.}$$

0839A

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Practical Examination in _____

at the _____

Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक
(Candidate's Seat No.)

1604

विभाग
(Section)

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही माहीत नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युत्प्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोष्टकवजा तक्त्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you.
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

Q 2

$$A^3 - 3A^2 + 7A - 3 = 0$$

A² =

$$\begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 4+0+1 & 2+1+1 & 2+0+2 \\ 0+0+0 & 0+1+0 & 0+0+0 \\ 2+0+2 & 1+1+2 & 1+0+4 \end{bmatrix}$$

Section	Q. No.													
	Marks													

प्र. क्र.

Q. No.

$$A^2 = \begin{bmatrix} 5 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 4 & 5 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 5 & 4 & 4 & | & 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 1 & 0 \\ 4 & 4 & 5 & | & 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 10+0+4 & 5+4+4 & 5+0+8 \\ 0+0+0 & 0+1+0 & 0+0+0 \\ 8+0+5 & 4+4+5 & 4+0+10 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 14 & 13 & 13 \\ 0 & 1 & 0 \\ 13 & 13 & 14 \end{bmatrix}$$

$$A^3 - 3A^2 + 7A - 3I = 0$$

$$\begin{bmatrix} 14 & 13 & 13 & | & 5 & 4 & 4 & | & 2 & 1 & 1 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -3 & 0 & 1 & 0 & +7 & 0 & 1 & 0 & -3 & 0 & 1 & 0 \\ 13 & 13 & 14 & 1 & 4 & 4 & 5 & | & 1 & 1 & 2 & | & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.																
Q. No.		14	13	13		15	12	12		14	7	7	3	0	0	
		0	1	0	-	0	3	0	+	0	7	0	-	0	3	0
		13	13	14		12	12	15		7	7	14		0	0	3

		-1	1	1		11	7	7		
		0	-2	0	+	0	-4	0	=	0.
		1	1	-1		7	7	11		

		10	8	8		
		0	-6	0	=	0
		8	8	10		

~~10~~

~~_____~~

15
90

08225

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Practical Examination in Mathematical Physics -
at the M.Sc - I Internal Examination 2021-22 Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक
(Candidate's Seat No.)

विभाग
(Section)

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही माहीत नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युतप्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोष्टकवजा तक्त्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल घांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you.
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

Q.1	
1)	Determinant
2)	characteristic equation
3)	not commutative

Section	Q. No.			⋮	⋯									
	Marks													

प्र. क्र. 5) Hermitian matrix.

Q. No.

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$|A - \lambda I| = 0$$

$$\begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} \lambda & 0 & 0 \\ 0 & \lambda & 0 \\ 0 & 0 & \lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\begin{vmatrix} 2 - \lambda & 1 & 1 \\ 0 & 1 - \lambda & 0 \\ 1 & 1 & 2 - \lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$(2 - \lambda)[(1 - \lambda)(2 - \lambda)] - 1[0] + 1[-(1 - \lambda)] = 0$$

$$(2 - \lambda)[2 - \lambda - 2\lambda + \lambda^2] - 1 + \lambda = 0$$

$$4 - 6\lambda + 2\lambda^2 - 2\lambda + 3\lambda^2 - \lambda^3 - 1 + \lambda = 0$$

$$-\lambda^3 + 5\lambda^2 - 7\lambda + 3 = 0$$

$$\lambda^3 - 5\lambda^2 + 7\lambda - 3 = 0$$

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.

$$\lambda^2 - 2\lambda + 1 = 0$$

Q. No.

$$(\lambda - 1)(\lambda - 1)$$

$$\lambda = 1, 1$$

Q3

ii)

Cauchy Riemann condition:-

complex function $f(z) = u + iv$

$$f'(z) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(z+t) - f(z)}{t}$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(z+it) - f(z)}{it}$$

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(z+it) - f(z)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{u(x+t, y) + iv(x+t, y)}{t}$$

$$= \frac{u(x, y) - u(x, y)}{t}$$

$$= \frac{\partial u}{\partial x} + i \frac{\partial v}{\partial x}$$

Taking derivative we have,

$$= i \frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial v}{\partial y}$$

Equating real and imaginary parts
 If $f(z) = u + iv$ is a complex differentiable

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.

Q. No.

then its real and imaginary part satisfy the
Cauchy-Riemann equation

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial v}{\partial y}$$

$$\frac{\partial v}{\partial x} = -\frac{\partial u}{\partial y}$$

$$f'(z) = \frac{\partial u}{\partial x} + i \frac{\partial v}{\partial x} = \frac{\partial u}{\partial y} - i \frac{\partial u}{\partial y}$$

16
20

018380

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Practical Examination in Mathematical physics

at the M.Sc - I Internal Examination 2022 Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक
(Candidate's Seat No.)

विभाग
(Section)

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही माहीत नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युत्प्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची घरवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोटकबजा तक्त्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

1	determinant
2	characteristic equation.
3	not commutative.

Section	Q No									
	Marba									

H. No.

3

Hermitian matrix.

Q No.

Q 2.

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$|A - \lambda I| = 0$$

$$\begin{vmatrix} 2-\lambda & 1 & 1 \\ 0 & 1-\lambda & 0 \\ 1 & 1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\begin{vmatrix} 2-\lambda & 1 & 1 \\ 0 & 1-\lambda & 0 \\ 1 & 1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$(2-\lambda)[(1-\lambda)(2-\lambda)] - 1[0] + 1[-(1-\lambda)] = 0$$

$$(2-\lambda)[2-\lambda-2\lambda+\lambda^2] - 1+\lambda = 0$$

$$4 - 6\lambda + 2\lambda^2 - 2\lambda + 2\lambda^2 - \lambda^3 - 1 + \lambda = 0$$

$$- \lambda^3 + 4\lambda^2 - 7\lambda + 3 = 0$$

$$\lambda^3 - 4\lambda^2 + 7\lambda - 3 = 0$$

Section	Q. No.																		
	Marks																		

Q. No. $\lambda^2 - 2\lambda + 1 = 0$

$$(\lambda - 1)(\lambda - 1)$$

$$\lambda = 1, 1$$

Q. 3.

ii) Cauchy Riemann condition.

Complex function $f(z) = u + iv$.

$$f'(z) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(z+t) - f(z)}{t}$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(z+it) - f(z)}{it}$$

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(z+t) - f(z)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{u(x+t, y) + iv(x+t, y) - u(x, y) - iv(x, y)}{t}$$

$$\frac{du}{dx} = i \frac{dv}{dx}$$

along derivative we have

$$-i \frac{dy}{dy} + \frac{dv}{dy}$$

equation real & imaginary part
 z/s $f(z) = u + iv$ is a complex differentiable.

Section	Q. No.											
	Marks											

प्र. क्र.

Q. No.

then its real & imaginary parts satisfy the Cauchy-Riemann equation.

$$\frac{du}{dx} = \frac{dv}{dy}$$

$$\frac{dv}{dx} = -\frac{du}{dy}$$

$$f'(z) = \frac{du}{dx} + i \frac{dv}{dx} = \frac{du}{dx} - i \frac{du}{dy}$$

15/20

018636

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Practical Examination in Mathematical physics

at the M.Sc - I Internal Examination Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक
(Candidate's Seat No.)

विभाग
(Section)

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही भाहीत नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युत्प्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोटकवजा तक्त्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्या जवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

1.	determinant
2.	characteristic equation
3.	not commutative

DATE	DAY																		

Characteristic matrix

$$A - \lambda I = \begin{bmatrix} 2-\lambda & 1 & 1 \\ 0 & 1-\lambda & 0 \\ 1 & 1 & 2-\lambda \end{bmatrix}$$

$$|A - \lambda I| = 0$$

$$\begin{vmatrix} 2-\lambda & 1 & 1 \\ 0 & 1-\lambda & 0 \\ 1 & 1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2-\lambda & 0 & 0 \\ 0 & 1-\lambda & 0 \\ 0 & 0 & 1-\lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\begin{bmatrix} 2-\lambda & 1 & 1 \\ 0 & 1-\lambda & 0 \\ 1 & 1 & 2-\lambda \end{bmatrix} = 0$$

$$(2-\lambda) [(1-\lambda)(2-\lambda)] - 1[0] + 1[-(1-\lambda)] = 0$$

$$(2-\lambda) [2-\lambda-2\lambda+\lambda^2] - 1 + \lambda = 0$$

$$4 - 6\lambda + 2\lambda^2 - 2\lambda + 2\lambda^2 - \lambda^3 - 1 + \lambda = 0$$

$$-\lambda^3 + 4\lambda^2 - 7\lambda + 3 = 0$$

$$\lambda^3 - 4\lambda^2 + 7\lambda - 3 = 0$$

$$\lambda^2 - 2\lambda + 1 = 0$$

$$(\lambda - 1)(\lambda - 1)$$

$$\lambda = 1, 1$$

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. नं.

Q. No.

प्र. 3.

ii)

Cauchy Riemann condition

complex function $f(z) = u + iv$

$$f'(z) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(z+h) - f(z)}{h}$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(z+ih) - f(z)}{ih}$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(z+ih) - f(z)}{ih} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{u(x+iy+h) + i v(x+iy+h) - (u(x+iy) + i v(x+iy))}{i h}$$

$$\frac{du}{dz} + i \frac{dv}{dz}$$

along derivative we have

$$-i \frac{du}{dy} + \frac{dv}{dy}$$

equation real & imaginary parts.

z is $f(z) = u + iv$ is a complex differentiable.

then its real & imaginary part satisfy the cauchy Riemann equation.

$$\frac{du}{dz} = \frac{dv}{dy}$$

"Education for Knowledge, Science and Culture"
-Shikshanmaharshi Dr. BapujiSalunkhe

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha, Kolhapur
Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
Department of Physics

M.Sc. Part-I SEM I Internal Examination (2022-23)
Classical Mechanics

Time :- 11.00 am-12.00 noon

Total Marks: 20

Q.1 Select most correct alternative

(05)

i) Special Theory of Relativity consist of

- a) Electron b) Neutron c) Proton d) Mesons

ii) Lorentz Transformation was discovered by

- a) Carl D. Anderson b) J. J. Thomson
c) Ernest Rutherford d) James Chadwick

iii) Deuteron is combination of proton and

- a) Electron b) Neutron c) α – particle d) Mesons

iv) Which of the following is not fundamental particle

- a) Electron b) Neutron c) Proton d) α – particle

v) Cosmic rays are produced in

- a) near moon b) near sun c) in volcanoes d) in outer space

Q.2) Attempt any One

(10)

i) Discuss principal of special theory of relativity. Hence obtain the Lorentz transformation equation

ii) Define Hamiltonian. Obtain the Hamiltonian equation motion; also write Hamiltonian equation of motion in Cartesian coordinate system.

Q.3) Attempt any One

(5)

i) Derive the relativistic law of addition of velocities. Hence

a) Show that C is ultimate speed.

b) Show that when velocity of light is added to the velocity of light, we get velocity of light

ii) What is Poisson's Bracket? Write the equation of motion in Poisson's Bracket form.

"Dissemination of Education for Knowledge Science and Culture"

-Shikshanamaharshi Dr. Bapuji Sabunde

Sri Swami Vivekanand Shikshan Sansatha's

Vivekanand College (Autonomous) Kolhapur

Department of Physics

M.Sc. I Internal Examination, May-2022

Attendance Sheet

Classical Mechanics

Date:

Time: 2.00-3.00 p.m.

Roll No.	Name of Candidate	Sign
1331	Ahiwale Snehal Nitin	
1332	Biradar Anand Nagappa	
1333	Jarkoli Smith Kallappa	
1334	Kavayagi Shivraj C.	
1335	Mithari Shweta Sardar	
1336	Randive Rajshree Mahesh	
1337	Sagar Shivani Dattatray	
1338	Chuhan Aditi S.	
1339	Shirke Pranali Pradip	
1340	Shirodkar Shubham R.	
1341	Tookar Dnyaneshwari Pandit	

09933

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Internal
Practical Examination in

Classical Mechanics

at the

M.Sc. - I

Internal Examination - 2022 Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक
(Candidate's Seat No.)

1609

विभाग
(Section)19
20

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही माहीत नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युत्प्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोष्टकवजा तक्त्यात भरावी, मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you.
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

Q1	
i)	Proton
ii)	J. J. Thomson
iii)	Outer space

Section	Q. No.												
	Marks												

क्र. क्र.	iv)	Proton
Q. No.		

	v)	α -particle

Q 2. ii) Hamiltonian (H) is defined in terms of generalized co-ordinates (q) and conjugate momenta (p).

$$H(q_i, p_i, t) = \sum_i \dot{q}_i p_i - L$$

L - Lagrangian of the system.

\dot{q} - Time derivative of generalized co-ordinate q and time t.

The Hamilton's eq'n of motion are a set of first order differential eq'n that describe the time evolution of generalized co-ordinate (q_i) and their conjugate momenta (p_i)

The equation are as follows,

$$\frac{dq}{dt} = \frac{\partial H}{\partial p}$$

$$\frac{dp}{dt} = -\frac{\partial H}{\partial q}$$

$$\begin{aligned} \textcircled{1} \quad \frac{dq}{dt} &= \frac{\partial}{\partial p} \left(\sum_i \dot{q}_i p_i - L \right) \\ &= \dot{q} - \frac{\partial L}{\partial \dot{q}} \frac{\partial \dot{q}}{\partial p} \end{aligned}$$

Section	Q. No.													
	Marks													

Q. No.

Q. No.

$$\frac{dq}{dt} = \frac{\partial H}{\partial p}$$

$$\textcircled{2} \frac{dp}{dt} = -\frac{\partial}{\partial q} (\Sigma p \dot{q} - L)$$

$$= -\frac{\partial L}{\partial q} - \frac{\partial L}{\partial \dot{q}} \frac{\partial \dot{q}}{\partial q}$$

$$= -\frac{\partial H}{\partial q}$$

These are the Hamilton's eq^s of motion.

OS

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.

3

Q. No.

ii)

The Poisson's bracket is a mathematical operation used in classical mechanics to describe dynamics of a system.

The Poisson bracket $\{f, g\}$ is defined as,

$$\{f, g\} = \frac{\partial f}{\partial q} \frac{\partial g}{\partial p} - \frac{\partial f}{\partial p} \frac{\partial g}{\partial q}$$

where, q and p are the generalised co-ordinates and conjugate momenta.

It represents a measure of the rate of change of one quantity w.r.t another.

The Hamiltonian eq'n of motion is expressed as,

$$\frac{dq}{dt} = \{q, H\}$$

$$\frac{dp}{dt} = \{p, H\}$$

$\{q, H\}$, $\{p, H\}$ are the Poisson bracket between generalised co-ordinates and conjugate momenta.

$$\frac{dq}{dt} = \frac{\partial H}{\partial p}$$

$$\frac{dp}{dt} = -\frac{\partial H}{\partial q}$$

09931

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Internal

Practical

Examination in

Classical Mechanics

at the

M.Sc. - I

Internal examination - 2022

Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक

(Candidate's Seat No.)

1618

विभाग

(Section)

11/20

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही माहीत नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युत्प्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोष्टकवजा तक्त्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाचपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेषा ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you,
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

Q1)	
v)	in outer space
ii)	J. J. Thomson
ii)	Proton

Section	Q. No.												
	Marks												

स. क्र.

(iii)

electron

Q. No.

(iv)

α -particle

05

Q. 2.

(i)

Hamiltonian is a function (H) is defined in terms of the systems generalized co-ordinates (q) and their conjugate momenta (p).

$$H(q, p, t) = \sum \dot{q} p - L$$

L - Lagrangian of the system.

\dot{q} - time derivative of the generalised co-ordinate q and time t .

The Hamilton's eqⁿ of motion are first order differential eqⁿ that describe the time evolution of the generalized coordinates q and conjugate momenta p .

The equations are as follows,

$$(1) \quad \frac{\partial q}{\partial t} = \frac{\partial H}{\partial p}$$

$$(2) \quad \frac{dp}{dt} = - \frac{\partial H}{\partial q}$$

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.

$$\textcircled{1} \frac{dq}{dt} = \frac{\partial}{\partial p} (\sum \dot{q} p - L)$$

Q. No.

$$= \dot{q} - \frac{\partial L}{\partial \dot{q}} \frac{\partial \dot{q}}{\partial p}$$

$$\frac{dq}{dt} = \frac{\partial H}{\partial p}$$

$$\textcircled{2} \frac{dp}{dt} = - \frac{\partial}{\partial q} (\sum p \dot{q} - L)$$

$$= - \frac{\partial L}{\partial q} - \frac{\partial L}{\partial \dot{q}} \frac{\partial \dot{q}}{\partial q}$$

$$\frac{dp}{dt} = - \frac{\partial H}{\partial q}$$

There are the Hamilton's eqⁿ of motion.

05

Section	Q. No.												
	Marks												

R. No.

Q. No.

3

i) The relativistic law of addition of velocities is a key concept in Einstein's theory of special relativity, which is given as,

$$v = \frac{u + u'}{1 + \frac{uu'}{c^2}}$$

v - relative velocity betⁿ two objects

u - velocity of one object in that reference frame

c - speed of light in vacuum = 3×10^8 m/s.

Lorentz transformation u_x' , u_y' , u_z' can be obtained by switching primed and unprimed and changing v to $-v$.

$$u_x' = \frac{u_x - v}{1 - \frac{u_x v}{c^2}}$$

$$u_y' = \frac{u_y - v}{1 - \frac{u_y v}{c^2}}$$

$$u_z' = \frac{u_z - v}{1 - \frac{u_z v}{c^2}}$$

09932

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Internal

Practical Examination in Classical Mechanics

at the

M.Sc-IInternal Examination - 2022

Examination

उमेदवाराचा अस्तन क्रमांक

(Candidate's Seat No.) 1809

विभाग

(Section)

12
20

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही माहित नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युत्प्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची निर्माण झाल्यावर आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोटकपत्रात तक्त्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे दितायद्द आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you.
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

Q1.	
i)	Proton
ii)	J.J. Thomson
iii)	near 100

Section	Q. No.													
	Marks													

प्र. क्र.

iv)

Electron

Q. No.

03

 α -particle

Q. 2. i)

Hamiltonian is a function denoted by H is defined in terms of generalized co-ordinates and conjugate momenta (p)

$$H(q_i, p_i, t) = \sum q_i p_i - L$$

L - Lagrangian of the system.

\dot{q} - time derivative of generalized co-ordinate q and time (t).

The Hamilton's eqn of motion are a set of first order differential eqn that describe the time evolution of the generalized co-ordinate (q) and their conjugate momenta (p_i)

the equations are as follows,

$$\textcircled{1} \frac{dq}{dt} = \frac{\partial H}{\partial p} \quad \text{--- generalized coordinates,}$$

$$\textcircled{2} \frac{dp}{dt} = - \frac{\partial H}{\partial q} \quad \text{--- conjugate momenta}$$

$$\textcircled{1} \frac{dq}{dt} = \frac{\partial}{\partial t} (\sum q_i p_i - L)$$

$$= \dot{q} - \frac{\partial L}{\partial q} \cdot \frac{\partial q}{\partial p}$$

$$\frac{dq}{dt} = \frac{\partial H}{\partial p}$$

$$\textcircled{2} \frac{dp}{dt} = - \frac{\partial}{\partial q} (\sum p_i q_i - L)$$

$$= - \frac{\partial L}{\partial q} - \frac{\partial L}{\partial q} \cdot \frac{\partial q}{\partial p} = - \frac{\partial H}{\partial q}$$

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.

These are the Hamilton's eqⁿ of motion.

Q. No.

Q. 3.

ii)

The Poisson's bracket is a mathematical operation used in classical mechanics to describe dynamics of a system.

The Poisson's bracket $\{f, g\}$ is defined as,

$$\{f, g\} = \frac{\partial f}{\partial q} \frac{\partial g}{\partial p} - \frac{\partial f}{\partial p} \frac{\partial g}{\partial q}$$

Here, q and p are the generalized co-ordinates and conjugate momenta.

It represents a measure of the rate of change of one quantity w.r.t another.

The Hamiltonian eqⁿ of motion is expressed as,

$$\frac{dq}{dt} = \{q, H\}$$

$$\frac{dp}{dt} = \{p, H\}$$

$\{q, H\}$, $\{p, H\}$ are the Poisson's bracket betⁿ generalised co-ordinates and conjugate momenta.

Q 4

$$\frac{dq}{dt} = \frac{\partial H}{\partial p}$$

$$\frac{dp}{dt} = -\frac{\partial H}{\partial q}$$

Seat No. _____

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous).
M. Sc. Part-I (Semester- I) Internal Examination Oct/Nov.2022
Subject: Physics
Title: Quantum Mechanics I

Total Marks: 20

Time: 12.00 – 1.00 PM

- Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Figures to the right indicate full marks.
4) Use of Scientific calculator or Log table is allowed.

Q.1 Select most correct alternative

(05)

1. The expectation or mean value of $\langle A \rangle$ of an operator A with respect to

state $|\Psi\rangle$ is defined as

a) $\langle A \rangle = \frac{\langle \Psi | A | \Psi \rangle}{\langle \Psi | \Psi \rangle}$

b) $\langle A \rangle = \frac{\langle \Psi | \Psi \rangle}{\langle \Psi | A | \Psi \rangle}$

c) $\langle A \rangle = \langle \Psi | A | \Psi \rangle$

d) $\langle A \rangle = \langle \Psi | \Psi \rangle$

2. The Laplacian operator $\nabla^2 =$ _____

a) $\frac{\partial}{\partial x} + \frac{\partial}{\partial y} + \frac{\partial}{\partial z}$

b) $i \frac{\partial}{\partial x} + j \frac{\partial}{\partial y} + k \frac{\partial}{\partial z}$

c) $\frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2}$

d) none of the above.

3. Boltzmann equation is

a) $(\frac{\partial F}{\partial t})_{collision} = 0$

b) $(\frac{\partial F}{\partial t})_{collision} = 1$

c) $(\frac{\partial F}{\partial t})_{collision} = b - a$

d) $(\frac{\partial F}{\partial t})_{collision} = \infty$

4. Sommerfeld Model consider potential inside a box to be equal to

a) 0

b) 1

c) ∞

d) None of above

5. The number of electrons crossing the plane A is

a) $nP/6$

b) $nV/6$

c) $n/6$

d) None of above

Q.2 Attempt any one of the following.

(10)

1. Give difference between Classical and Quantum mechanically Stern-Gerlach experiment.
2. Write short note on linear vector space.

Q.3 Attempt any one of the following.

(5)

1. What is the difference between Classical and Quantum mechanics? Give at-least three examples.
2. Write note on sequential Stern-Gerlach experiment.

"Dissemination of Education for Knowledge Science and Culture"
-Shikshanmaharshi Dr. Bapuji Salunkhe

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's

Vivekanand College (Autonomous) Kolhapur

Department of Physics

M.Sc. I Internal Examination, May-2022

Attendance Sheet

Date: Quantum Mechanics-I

Time: 12.00-1.00 p.m.

Roll. No.	Name of Candidate	Sign
1331	Ahiwale Snehal Nitin	<i>Ahiwale</i>
1332	Biradar Anand Nagappa	<i>Anand</i>
1333	Jarkoli Smith Kallappa	<i>Jarkoli</i>
1334	Kavatagi Shivraj C.	<i>S.C. Kavatagi</i>
1335	Mithari Shweta Sardar	<i>Mithari</i>
1336	Randive Rajshree Mahesh	<i>Randive</i>
1337	Sagar Shivani Dattatryay	<i>Sagar D</i>
1338	Chuhan Aditi S.	<i>Aditi</i>
1339	Shirke Pranali Pradip	<i>Pradip</i>
1340	Shirodkar Shubham R.	<i>Shubham</i>
1341	Todkar Dnyaneshwari Pandit	<i>Todkar</i>

05
20

09948

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Practical Examination in Quantum Mechanics

at the M.Sc - I Internal examination 2022-23 Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक
(Candidate's Seat No.)

1619

विभाग
(Section)

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही माहीत नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युतप्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोष्टकवजा तक्त्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओढून पाहिजे असलेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you,
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

Q1.	
1.	14sc / 7/1
2.	even
3.	4π k

"Dissemination of Education for Knowledge Science and Culture"

-Shikshanmaharshi Dr. Bapuji Salunkhe

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's

Vivekanand College (Autonomous) Kolhapur

Department of Physics

M.Sc. I Internal Examination, May-2022

Attendance Sheet

Date: Condensed Matter Physics

Time: 2.00-3.00 p.m.

Roll. No.	Name of Candidate	Sign
1331	Ahiwale Snehal Nitin	<i>SN</i>
1332	Biradar Anand Nagappa	<i>Anand Biradar</i>
1333	Jarkoli Smith Kallappa	<i>Smith</i>
1334	Kavatagi Shivraj C.	<i>Shivraj Kavatagi</i>
1335	Mithari Shweta Sardar	<i>Mithari</i>
1336	Randive Rajshree Mahesh	<i>Rajndive</i>
1337	Sagar Shivani Dattatray	<i>Sauri</i>
1338	Chuhan Aditi S.	<i>Achahan</i>
1339	Shirke Pranali Pradip	<i>Pshirke</i>
1340	Shirodkar Shubham R.	<i>SR.shirodkar</i>
1341	Todkar Dnyaneshwari Pandit	<i>T.Podkar</i>

13/20

08207

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

परीक्षेच्या

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

Practical Examination in

Condensed Matter Physics

at the

M.Sc-2 Internal Examination 2022-23 Examination

उमेदवाराचा आसन क्रमांक

(Candidate's Seat No.)

विभाग

(Section)

उमेदवारांना सूचना

- प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि त्याप्रमाणे विचारलेला प्रयोग करा.
- उपकरणांच्या वापराबाबत तुम्हांला काही माहित नसेल तर परीक्षक किंवा प्रयोगशाळा सहाय्यक यांना तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
- कोणताही विद्युतप्रयोग करण्यापूर्वी, प्रत्यक्ष पुरविलेली सर्व उपकरणे आणि सर्व 'कनेक्शन' नीट पाहून घेऊन संबंधित कामाची नीटनेटकी कार्ययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता आहे आणि ह्या नंतर, पुढे काम चालू करण्याविषयी परीक्षकांची परवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.
- सर्व निरीक्षणे कोष्टकवजा तक्त्यात भरावी. मधल्या सर्व गणना आणि निर्णय हे शक्य तितक्या सुवाच्यपणे आणि स्पष्टपणे नोंदविलेले असणे हे हितावह आहे.
- प्रारंभिक किंवा अंतिम निरीक्षणात संख्यावाचक आकडे एकावर एक लिहू नयेत. जर लिहिलेला कोणताही आकडा नको असेल तर त्यावर एक रेष ओवून पाहिजे अरालेला आकडा त्याच्याजवळ लिहा.
- प्रयोगशाळेतून बाहेर पडण्यापूर्वी आपले टेबल चांगल्या स्थितीत आहे याची खात्री करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Read the question carefully and perform the experiment as required.
- If there be anything the apparatus that you do not know, ask the examiner or the laboratory assistant to help you.
- Before doing any electrical experiment, it is absolutely essential that you make a neat working sketch of all apparatus actually provided and of the necessary connection, and obtain the examiner's permission to proceed.
- Express all observations in a tabular form.
It is also desirable that all intermediate calculations and results should be entered as neatly and clearly as possible
- No numerical figures should be written over either in the preliminary or final observations. If any figure is thought to be discarded it should be run through and the desired figure written near to it.
- Please see that your table is in good order before you leave the laboratory.

(येथून लेखनास सुरवात करा.) (Begin writing here.)

(Q1)

(i) 200 MeV

(ii) 45°

(iii) Electromagnetic

Section	Q. No.										
	Marks										

M. No.

Q. No.

(iv) $\lambda_{max} T = \text{constant}$

(v) Ideal

(20)

(f) Frankel defect is a type of point defect in crystals particularly ionic crystals. It occurs when a cation leaves its normal lattice site and occupies an interstitial site. The expression for Frankel effect is given as

Frankel effect = Cation + cation
 Vacancy interstitial

This defect doesn't involve a change in the overall charge neutrality of the crystal but leads to distortion in the crystal structure.

Section	Q. No.																		
	Marks																		

Q. No. (Q3)

(i) A Unijunction Transistor (UJT) is a three-layer, two-junction semiconductor device commonly used in pulse generator circuits.

Construction:

UJT consists of three layers of semiconductor material, N-type layer between two p-type layers.

(1) Emitter :- One end of the N-type material is the emitter terminal (E).

(2) Base :- The P-type material on either side of the N-type region forms the base terminals.

Blocking:

When a voltage is applied to the emitter relative to either base, the UJT is in forward bias. This forward bias allows a small emitter current to flow from the emitter to the N-type material.

Section	Q. No.												
	Marks												

Q. No.	Answer
Q. No. 1	<p>As the emitter current flows, there is a voltage drop across the N-type region, leading to a voltage gradient. When the emitter current reaches a certain threshold called the valley current, UJT undergoes a sharp decrease in impedance.</p> <p>This decrease in impedance results in a negative resistance region, which is exploited in UJT relaxation oscillator circuit.</p>

08205

Signature of Jr. Super.

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर.

या विषयाच्या प्रयोग परीक्षा

विद्यार्थ्याचे नाव: Udayan Prasad Phugade

क्र. सं. 11517 115105 115105 2002-20 Examination

विषय: (CHEMISTRY)

उपदेशनात्मक सूचना

1. प्रयोग करताना सर्व काही सावधानीपूर्वक विलक्षण कर.
2. उपदेशनात्मक प्रयोगात सुद्धा काही महत्त्व असत त्या विषयातून प्रयोगाचा सहाय्यक यंत्र तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
3. कोणत्याही प्रयोगातील साधनांची, यंत्रांची सुद्धा काही महत्त्व असत त्या विषयातून प्रयोगाचा सहाय्यक यंत्र तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
4. सर्व विद्यार्थ्यांनी कोणत्याही प्रयोगातून काही महत्त्व असत त्या विषयातून प्रयोगाचा सहाय्यक यंत्र तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.
5. प्रयोगातून काही महत्त्व असत त्या विषयातून प्रयोगाचा सहाय्यक यंत्र तुम्हाला मदत करण्याविषयी विनंती करा.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

1. Students should observe all safety rules as given in the laboratory.
2. If you need any apparatus or reagents, ask the examiner or the laboratory assistant to help you.
3. Students should make neat working sketches of all apparatus used in the laboratory experiments, and obtain the examiner's permission to proceed.
4. Students should observe all safety rules in the laboratory.
5. All observations should be entered as neatly and clearly as possible.
6. The examiner should be informed of any preliminary or final observations. If any figure is sought, it should be written clear to it.
7. Students should not go to the laboratory after the examination.

(येथे लिखनाचे सुरुवात करा.) (Begin writing here.)

Q1.	
1	2002-20
2	415°
2.	Electromagnetic

Section	Q. No.												
	Marks												

प्र. क्र.

14.

 $\lambda_{max} T = \text{constant}$

Q. No.

ideal

Q. 2.

1) Frankel defect is a type of point defect in crystals particularly ionic crystals. It occurs when a cation leaves its normal lattice site and occupies an interstitial site. The expression for Frankel effect is given as,

$$\text{Frankel effect} = \text{cation vacancy} + \text{cation interstitial}$$

4 This defect doesn't involve a change in the overall charge neutrality of the crystal but leads to distortions in the crystal structure.

Section	Q. No.													
	Marks													

प. नं.

Q. No.

3

1) A Unijunction Transistor (UJT) is a three layer, two junction semiconductor device commonly used in pulse generator circuits.

Construction :-

UJT consists of three layers of semiconductor material, n -layer type layer bet'n two p -type layers.

① Emitter :- One end of the n -type material is the emitter terminal. (E)

② Base - The p -type material on either side of the n -type region forms the base terminals.

Working :-

When a voltage is applied to the emitter relative to either base, or the UJT is in forward bias. This forward bias allows a small emitter current to flow from the emitter to the n -type material.

As the emitter current flows, there is a voltage drop across the n -type region, leading to a voltage gradient. When the emitter current reaches a certain threshold called the valley current, UJT undergoes a sharp decrease in impedance.

Section	Q. No.												
	Marks												

Q. No. This decrease in impedance results in
a negative resistance region, which is
exploited in UJT relaxation oscillator ckt.

[Faint, mostly illegible handwritten text follows, likely bleed-through from the reverse side of the page. A large red diagonal line is drawn across this section.]